

Asia: VM036:01/2015, VM/533/00.01.00.01/2015

Sisäisen valvonnan arviointikehikko

Lausunnonantajan saate

Tähän voitte tarvittaessa lisätä saatteen lausunnolle.

Lausunto on annettu "vapaamuotoinen palaute -osuudessa". Lausunto on jaettu kahteen osa-alueeseen: Osa yksi "Hyvää" ja Osa kaksi "Huomioitavaa ja edelleen kehitettävää".

Yleistä

Onko aineistokokonaisuus (arviointikehikko ja ohjedokumentti) käyttökelpoinen sisäisen valvonnan arvioinnissa?

-

Onko asioiden esittämistapa riittävän selkeä ja kieleltään ymmärrettävä?

-

Ohje

Onko ohjedokumentti (Word) sisällöltään käyttökelpoinen sisäisen valvonnan arvioinnin tukena?

-

Arviointikehikko

Arviointikehikko on luonteeltaan suositus, jota voi muokata viraston käyttöön sopivaksi.

Sovelтуuko kehikko (Excel) kokonaisuutena arvioinnin ja tiedonkeruun pohjaksi virastossanne?

-

Onko arvioinnin tekeminen osa-alueittain (5 kpl) ja periaatteittain (17 kpl) toimiva?

-

Seuraavissa vastauksissa lausunnonantajia pyydetään yksilöimään muutostarpeet esim. käyttämällä periaatteen/tavoitetilan numeroa. Vastauksissa voi esittää kommentteja osa-alueiden määritelmäteksteistä sekä periaatteiden/tavoitetilojen määristä ja muotoiluista.

Ovatko osa-alueen Ohjausympäristö määritelmä sekä viisi periaatetta ja näiden tavoitetilakuvaukset tarkennuksineen selkeitä ja ymmärrettäviä?

-

Ovatko osa-alueen Riskien arviointi määritelmä sekä neljä periaatetta ja näiden tavoitetilakuvaukset tarkennuksineen selkeitä ja ymmärrettäviä?

-

Ovatko osa-alueen Valvontatoimenpiteet määritelmä sekä kolme periaatetta ja näiden tavoitetilakuvaukset tarkennuksineen selkeitä ja ymmärrettäviä?

-

Ovatko osa-alueen Tieto ja viestintä määritelmä sekä kolme periaatetta ja näiden tavoitetilakuvaukset tarkennuksineen selkeitä ja ymmärrettäviä?

-

Ovatko osa-alueen Seurantatoimenpiteet määritelmä sekä kaksi periaatetta ja näiden tavoitetilakuvaukset tarkennuksineen selkeitä ja ymmärrettäviä?

-

Tukevatko arviointikehikon vapaasti täytettävät lisäsarakeet (nykytila, viitteet) arviointia ja tiedonkeruuta?

-

Arviointiasteikko

Onko neliportainen arviointiasteikko toimiva?

-

Arvioinnissa lähtökohtana on, että heikon arvosanan (0 tai 1) antaja joutuu ehdottamaan jatkotoimenpiteitä. Onko tämä toimiva ratkaisu?

-

Vapaamuotoinen palaute

Palautetta arviointikehikosta edellä olleiden vastausten lisäksi:

Osa 1 Hyvää

- Kehikko on kattava ja se sisältää tärkeät organisaatioon liittyvät sisäisen valvonnan elementit. Niin kauan kuin talousarvioasetuksessa on vaatimus sisäisen valvonnan arviointi – ja vahvistuslausumasta, on hyvä olla jokin ohje, miten se tehdään.
- Tämä ohjeluonnos on kattavin ohje mitä Suomesta on suomen kielellä (+SE) asiaan saatavilla.
- Lisää tietoisuutta mihin kaikkeen sisäinen valvonta voi ulottua.
- Virasto voi hakea lisätietoja joko valtiokonttorin tai VM:n sivuilta nähdäkseen, mitä kaikkea arviointi voisi sisältää, kuten nyt tässäkin paperissa on tehty.
- Tämä voisi olla jo enemmän kehittämispaperi, kehittämissuunnitelma virastolle. Liittyy myös tulosohjauksen elementteihin.
- Tämä arviointimalli voitaisiin toteuttaa virastoissa 3-5 vuoden välein ja välivuosina lyhyemmällä mallilla.

Osa 2: Huomioitavaa ja edelleen kehitettävää

- Haasteena ohjeessa on COSO-vetoisuus, jota monet linjassa olevat vastuuhenkilöt eivät tunne. Ohje on tehty sellaisille, jotka tuntevat COSO2013-kriteerit ja tämän viitekehikon.
- Sisällöllisesti luonnoksessa eniten jäi mietityttämään periaate 12 alakohtineen (Virasto noudattaa hyvän hallinnon periaatteita. Valvontatoimenpiteet tukevat ja varmistavat hyvän hallinnon toteutumisen.), joka tässä luonnoksessa menee selkeyden näkökulmasta ehkä osittain tarpeettomastikin jossain määrin Ohjausympäristössä esitettyjen asioiden kanssa samalle alueelle.
 - o Voisiko alkuperäinen teksti valtionhallinnon toimintaympäristöön sovellettuna painottaa enemmän toimintaperiaatteiden ja -ohjeiden merkitystä valvontatoimenpiteiden käyttöönotossa ja toteuttamisessa
- Tuen merkitys korostuukin tämän aika vaikean asian arvioinnissa. Nyt laaditut dokumentit tarvinnevatkin siis koulutusta ja neuvontaa tuekseen, jotta johto voi suoriutua asianmukaisesti veloitteestaan / tämän asiakokonaisuuden täyttäminen ei muodostu turhan raskaaksi.

Tämäntyyppisissä kokonaisuuksissa prosessi lopputelemaan pääsemiseksi on yhtä tärkeä kuin itse lopputulema.

o Toki jos joillain hallinnonaloilla on systemaattisesti järjestetty esimieskunnan (ja asiantuntijoiden) sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan koulutusta, tässä arviointikehikossa ei liene silloin kovinkaan paljoa uutta opittavaa.

- Pystyykö vain harva virasto laatimaan aidosti paperin mukaisen arvioinnin vuosittain. Vuosittaiseen arviointiin VM:n lomake voisi olla lyhyempi.

Arviointikehikon käännös ruotsiksi

Onko arviointikehikosta tarpeen tehdä kirjanpitoyksikölle käännös ruotsiksi?

-

Muut kehittämis ehdotukset

Tässä voitte esittää tarvittaessa muita havaintoja ja kehittämis ehdotuksia, jotka eivät tulleet esiin edellä olevissa vastauksissa:

-

Sinersalo Kaarina
Sisäiset tarkastajat ry